

Bruxelles, den 29.5.2013
COM(2013) 375 final

Henstilling med henblik på

RÅDETS HENSTILLING

om Slovakiets nationale reformprogram for 2013

og med Rådets udtalelse om Slovakiets stabilitetsprogram for 2012-2016

{SWD(2013) 375 final}

Henstilling med henblik på

RÅDETS HENSTILLING

om Slovakiets nationale reformprogram for 2013

og med Rådets udtalelse om Slovakiets stabilitetsprogram for 2012-2016

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION,

som henviser til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 121, stk. 2, og artikel 148, stk. 4,

som henviser til Rådets forordning (EF) nr. 1466/97 af 7. juli 1997 om styrkelse af overvågningen af budgetstillinger samt overvågning og samordning af økonomiske politikker¹, særlig artikel 5, stk. 2,

som henviser til henstilling fra Europa-Kommissionen²,

som henviser til beslutninger fra Europa-Parlamentet³,

som henviser til udtalelse fra Det Europæiske Råd,

som henviser til udtalelse fra Beskæftigelsesudvalget,

som har hørt Det Økonomiske og Finansielle Udvalg, og

som tager følgende i betragtning:

- (1) Den 26. marts 2010 godkendte Det Europæiske Råd Kommissionens forslag til en ny strategi for vækst og beskæftigelse, Europa 2020, som bygger på øget samordning af de økonomiske politikker og fokuserer på de nøgleområder, hvor der skal gøres en særlig indsats for at øge Europas potentiale for bæredygtig vækst og konkurrenceevne.
- (2) På grundlag af forslag fra Kommissionen vedtog Rådet den 13. juli 2010 en henstilling om de overordnede retningslinjer for medlemsstaternes og Unionens økonomiske politikker (2010-2014) og den 21. oktober 2010 en afgørelse om retningslinjer for medlemsstaternes beskæftigelsespolitikker⁴, som tilsammen udgør de "integrerede retningslinjer". Medlemsstaterne blev opfordret til at tage de integrerede retningslinjer i betragtning i deres nationale økonomiske politik og beskæftigelsespolitik.
- (3) Den 29. juni 2012 vedtog stats- og regeringscheferne en vækst- og beskæftigelsespagt, som udgør en sammenhængende ramme for indsatsen på nationalt plan og på EU-plan samt i euroområdet under anvendelse af alle tilgængelige løftestænger, instrumenter og politikker. De traf beslutning om tiltag, der skal iværksættes af medlemsstaterne, og

¹ EFT L 209 af 2.8.1997, s. 1.

² COM(2013) 375 final.

³ P7_TA(2013)0052 og P7_TA(2013)0053.

⁴ Rådets afgørelse 2013/208/EU af 22. april 2013.

forpligtede sig navnlig fuldt ud til at nå målene i Europa 2020-strategien og gennemføre de landespecifikke henstillinger.

- (4) Den 6. juli 2012 vedtog Rådet en henstilling om Slovakiets nationale reformprogram for 2012 og afgav sin udtalelse om Slovakiets opdaterede stabilitetsprogram for 2011-2015.
- (5) Den 28. november 2012 vedtog Kommissionen den årlige vækstundersøgelse⁵, som markerede starten på det europæiske semester for samordning af de økonomiske politikker i 2013. Den 28. november 2012 vedtog Kommissionen ligeledes på basis af forordning (EU) nr. 1176/2011 rapporten om varslingsmekanismen⁶, hvori Slovakiet ikke blev udpeget som en af de medlemsstater, for hvilke der ville blive gennemført en dybdegående undersøgelse.
- (6) Den 14. marts 2013 tilsluttede Det Europæiske Råd sig prioriteterne med henblik på sikring af finansiel stabilitet, finanspolitisk konsolidering og tiltag til fremme af vækst. Det understregede behovet for at fortsætte en differentieret og vækstfremmende finanspolitisk konsolidering, genetablere normale lånemuligheder i økonomien, fremme vækst og konkurrenceevne, håndtere arbejdsløsheden og de sociale konsekvenser af krisen og at modernisere den offentlige forvaltning.
- (7) Den 24. april 2013 forelagde Slovakiet sit nationale reformprogram for 2013 og den 30. april 2013 sit stabilitetsprogram for 2013, der dækker perioden 2012-2016. For at tage hensyn til de indbyrdes sammenhænge mellem de to programmer er de blevet vurderet sammen.
- (8) På grundlag af vurderingen af stabilitetsprogrammet for 2013 i overensstemmelse med Rådets forordning (EF) nr. 1466/97 er Rådet af den opfattelse, at Slovakiet har nedbragt det offentlige underskud fra 7,7 % af BNP i 2010 til 4,3 % af BNP i 2012 ved hjælp af en betydelig konsolideringsindsats, og at Slovakiet er godt på vej til at korrigere det uforholdsmæssigt store underskud. Det makroøkonomiske scenarie, der ligger til grund for budgetfremskrivningerne i programmet er realistisk. Myndighederne antager BNP-vækstrater i samme størrelsesorden som i Kommissionens prognoser, men med en lidt anden sammensætning. Den budgetstrategi, der er skitseret i programmet, har som formål at opnå en budgetstilling, der sikrer de offentlige finansers langsigtede holdbarhed. For at nå dertil bekræfter regeringen målet om at bringe det samlede underskud ned under referenceværdien på 3 % af BNP i 2013 i overensstemmelse med Rådets henstilling i henhold til proceduren i forbindelse med uforholdsmæssigt store underskud. Den gennemsnitlige årlige finanspolitiske indsats i 2010-2013 andrager 1,4 % af BNP, hvilket ligger et stykke over den nødvendige indsats på 1 % af BNP, som Rådet har anbefalet. En stor del af udgiftsbesparelserne i 2013 forventes opnået af lokalmyndigheder og andre offentlige instanser, som de centralstatslige myndigheder ikke har nogen direkte indflydelse på. Der kan derfor være risiko for at målet ikke nås, også i lyset af tidligere konstaterede udgiftsoverskridelser. Programmet bekræfter den tidligere mellemfristede budgetmålsætning på -0,5 % med mældato i 2018. Den mellemfristede budgetmålsætning ligger på linje med kravene i stabilitets- og vækstpagten. For så vidt angår årene efter den forventede korrektion af det uforholdsmæssigt store underskud er den fremskrevne forbedring af den (genberegnete) strukturelle budgetsaldo passende i 2014 og 2015 (hhv. 0,6 og 0,7 procentpoint af BNP), men utilstrækkelig i 2016 (0,3 procentpoint af BNP). Slovakiet forventes af opfylde benchmarket for udgifter.

⁵ COM(2012) 750 final.

⁶ COM(2012) 751 final.

Ifølge programmet forventes den offentlige gæld at holde sig under traktatens referenceværdi på 60 % af BNP frem til 2016. Kommissionens forårsprognose viser en stigning i gældskvoten til 54,6 % af BNP i 2013 og 56,7 % af BNP i 2014.

For at sikre den store nedbringelse af det samlede budgetunderskud fra 2011 og frem har myndighederne også skåret ned på investeringer, der finansieres af det samlede offentlige budget, hvilket muligvis hverken kan gennemføres eller er ønskeligt på længere sigt, og truffet engangsforanstaltninger. Fremadrettet må den igangværende konsoliderings- og konvergensproces sikre udgifter i væksthæmmende kategorier som f.eks. uddannelse, innovation og transportinfrastruktur.

- (9) Slovakiet har råderum til at rejse yderligere midler ved at udvide skattegrundlaget, begrænse mulighederne for skatteunddragelse og skattesvig og ved i højere grad at benytte skatter, der er mindre skadelige for væksten, f.eks. ejendoms- og miljøskatter. I 2012 blev der vedtaget en handlingsplan for bekæmpelse af skattesvig med særligt fokus på moms. Hvis strategien skal lykkes, må der træffes yderligere foranstaltninger, især for at forbedre it-infrastrukturen, give myndighederne bredere kompetencer og revisionskapacitet og sikre retlig opfølgning.
- (10) Slovakiet vedtog en pensionsreform i 2012 for at styrke de offentlige financers langsigtede holdbarhed. Men i forhold til langsigtet holdbarhed mangler der 4,9 % af BNP, og det ligger stadig et stykke over EU-gennemsnittet på 3 % af BNP. Denne manko svarer i vid udstrækning til virkningerne af befolkningens aldring, idet pensionsudgifterne bidrager med 1,5 procentpoint af BNP og sundhedsudgifterne med 2 procentpoint af BNP. Da Slovakiets sundhedsudgifter forventes at stige stærkt på mellemlangt sigt, må fremskridt med hensyn til pensionssystemets holdbarhed ledsages af reformer af sundhedssystemet for at få gjort de offentlige finanser holdbare. Indførelse af effektive incitamentstrukturer og kontrolmekanismer ville bidrage til at forbedre sundhedssystemets omkostningseffektivitet.
- (11) Arbejdsløsheden er en af den slovakiske økonomis hovedudfordringer. I de senere måneder har Slovakiet taget skridt til at reformere den aktive arbejdsmarkedspolitik. Men reformens succes vil i høj grad afhænge af den offentlige arbejdsformidlings evne til at gennemføre den effektivt. Der er behov for flere målrettede foranstaltninger for de mest ugunstigt stillede jobsøgere. Udbetalingen af social bistand bør i højere grad gøres afhængig af aktivering, og der er behov for at fjerne elementer i samspillet mellem beskatning og understøttelse, som gør det uattraktivt at tage lavtlønnet arbejde. En stigende arbejdsmarkedsdeltagelse for kvinder og ældre ville bidrage til at øge den samlede beskæftigelsesfrekvens, så den kan komme op på det nationale mål for beskæftigelsen på 72 % i 2020. Men utilstrækkelige børnepasningsmuligheder, især for børn under tre år, gør det svært for mødre at vende tilbage til arbejdsmarkedet.
- (12) Ungdomsarbejdsløsheden i Slovakiet er en af de højeste i EU. Trods reforminitiativer i 2012, der skulle forbedre uddannelsernes kvalitet og arbejdsmarkedsrelevans, er overgangen fra skole til arbejde stadig svær, og uddannelsessystemet synes ikke at reagere kvikt på arbejdsmarkedets behov. Når uddannelser finansieres i forhold til elevtal, begunstiges kvantitet frem for kvalitet, og den andel af finansieringen, der tilføres undervisningsaktiviteter (lærere, materialer og udstyr), er lav. Kvalitetsforbedring af de videregående uddannelser og samarbejde mellem virksomheder og uddannelsesinstitutioner kunne også bidrage til at udvikle en velfungerende videntrekant, gøre investeringer i forskning og udvikling mere effektive og attraktive og forbedre den slovakiske økonomis innovationsevne.

- (13) Problemet med underudnyttet arbejdskraftpotentiale er også relevant for marginaliserede samfundsgrupper, som møder betydelige barrierer, når de søger at komme ind på arbejdsmarkedet og i uddannelsessystemet. Men på dette punkt blev der ikke truffet effektive foranstaltninger i 2012, og de marginaliserede samfundsgrupper, herunder romaerne, har stadig vanskelige levevilkår. Det er vigtigt at fremskynde indsatsen for at forbedre uddannelsesresultaterne for de marginaliserede grupper, og at tilvejebringe målrettede aktiveringstiltag for voksne.
- (14) Trods bemærkelsesværdige fremskridt har Slovakiet stadig femtepladsen på listen over de mest energiintensive medlemsstater, hvad der delvis forklares af, at landet har den største industriandel i økonomien (25,9 % af BNP). Samtidig er elpriserne forholdsvis høje, især for små og mellemstore industrikunder. Slovakiet har i de senere år bestræbt sig på en delvis liberalisering af energimarkedet, men markedets funktionsmåde kan stadig forbedres, især i kraft af større gennemsækelighed – også af fastsættelsen af nettakster – og ved at forbedre lovgivningsbeslutningernes økonomiske grundlag og forudsigelighed. Der er også muligheder for at forbedre forsyningssikkerheden og for at sætte sig mere ambitiøse mål for energieffektiviteten.
- (15) I 2012 iværksatte Slovakiet en større reform af den offentlige forvaltning for at forbedre kundeorienteringen i den offentlige service over for borgere og virksomheder. Men i denne fase omfatter reformen ikke centraladministrationen og dens overordnede kvalitet og effektivitet. Da der ikke er gjort fremskridt med at reformere retssystemet, trækker retssager stadig i langdrag, især i insolvenssager, og alternativ tvistbilæggelse anvendes ikke i tilstrækkeligt omfang. Slovakiet har for nylig reformeret sine regler for offentlige indkøb og herunder styrket det offentlige indkøbskontors uafhængighed, men erfaringer med gennemførelsen af EU's strukturfonde tyder på, at der stadig ligger en udfordring i at anvende reglerne for offentlige indkøb effektivt.
- (16) Som led i det europæiske semester har Kommissionen gennemført en omfattende analyse af Slovakiets økonomiske politik. Den har vurderet stabilitetsprogrammet og det nationale reformprogram. Den har ikke blot taget hensyn til deres relevans for en holdbar finanspolitik og socioøkonomisk politik i Slovakiet, men også til, i hvor høj grad de er i overensstemmelse med EU's regler og retningslinjer, da der er behov for at styrke Den Europæiske Unions samlede økonomiske styring, ved at der fra EU-niveau gives input til kommende nationale beslutninger. Kommissionens henstillinger inden for rammerne af det europæiske semester er afspejlet i henstilling 1-6 nedenfor.
- (17) På baggrund af denne vurdering har Rådet gennemgået Slovakiets stabilitetsprogram, og Rådets udtalelse⁷ afspejles særlig i henstilling 1 og 2 nedenfor.
- (18) Som led i det europæiske semester har Kommissionen også analyseret den økonomiske politik i euroområdet som helhed. På dette grundlag har Rådet udstedt specifikke henstillinger rettet til medlemsstater, der har euroen som valuta. Slovakiet bør også sikre fuld og rettidig gennemførelse af disse henstillinger,

HENSTILLER, at Slovakiet i perioden 2013-2014 træffer foranstaltninger med henblik på at:

1. Gennemføre budgettet for 2013 planmæssigt, således at det uforholdsmæssigt store underskud korrigeres på en holdbar måde, og så den finanspolitiske indsats, der er specificeret i Rådets henstilling som led i proceduren i forbindelse med uforholdsmæssigt store underskud, gennemføres. Når det uforholdsmæssigt store underskud er korrigeret, videreføre en strukturalpasningsindsats, der vil sætte Slovakiet i stand til at nå den mellemfristede målsætning i 2017. Undgå

⁷ I henhold til artikel 5, stk. 2, i forordning (EF) nr. 1466/97.

nedskæringer i de vækstfremmende udgifter og øge bestræbelserne på at forbedre de offentlige udgifters effektivitet. På grundlag af den vedtagne pensionsreform yderligere forbedre de offentlige financers langsigtede holdbarhed ved at mindske finansieringsmankoen i det offentlige pensionssystem og øge sundhedssektorens omkostningseffektivitet.

2. Fremskynde gennemførelsen af handlingsplanen for at bekæmpe skattesvig og fortsætte indsatsen for at forbedre momsopkrævningen, især ved at styrke skatteforvaltningens analyse- og revisionskapacitet. Forbedre overholdelsen af skattereglerne. Kæde beskatningen af fast ejendom sammen med ejendommens markedsværdi.
3. Træffe foranstaltninger for at øge den offentlige arbejdsformidlings kapacitet til at yde personlig service over for arbejdssøgende og øge sammenkædningen mellem aktiveringsforanstaltninger og social bistand. Bekæmpe langtidsarbejdsløshed mere effektivt ved hjælp af aktiveringsforanstaltninger og målrettet uddannelse. Øge udbuddet af børnepasningsmuligheder, især for børn under tre år. Reducere skattekilen for lavtlønnede, og tilpasse understøttelsessystemet.
4. Optrappe indsatsen mod ungdomsarbejdsløshed, f.eks. gennem en ungdomsgaranti. Tage skridt til at tiltrække unge til lærergerningen og forbedre de uddannelsesmæssige resultater. Styrke udbuddet af læring på arbejdspladsen inden for erhvervsuddannelserne. Oprette flere joborienterede bachelorprogrammer inden for de videregående uddannelser. Fremhjælpe effektiv videnovertførsel ved at fremme samarbejdet mellem den akademiske verden, forskningen og erhvervslivet. Optrappe indsatsen for at forbedre de marginaliserede samfundsgruppers, herunder romaernes, adgang til integrerende førskole- og skoleuddannelser af høj kvalitet.
5. Øge indsatsen for at få energimarkedet til at fungere bedre og herunder navnlig gøre prisfastsættelsesmekanismen mere gennemskelig og forbedre muligheden for at drage tilsynsmyndigheden til ansvar. Styrke sammenkoblingen med nabolandene. Øge energieffektiviteten, især i byggesektoren og industrien.
6. Ændre tjenestemandsløven for at styrke den offentlige forvaltnings uafhængighed. Forbedre ledelsen af de menneskelige ressourcer i den offentlige administration. Optrappe indsatsen for at styrke analysekapaciteten i centrale ministerier, også med henblik på at forbedre udnyttelsen af EU-midler. Træffe foranstaltninger for at forbedre effektiviteten i retssystemet. Fremme alternative tvistbilæggelsesprocedurer og tilskynde til at de anvendes mere.

Udfærdiget i Bruxelles, den [...].

*På Rådets vegne
Formand*